

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

<p>ELŐFIZETESI ÁRAK: Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill. Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.</p>	<p>FÜGGŐKÖZLŐ: BENEDEK JÁNOS. FÜGGŐKÖZLŐ ÉS KIADÓ SZÉKELY IMRE.</p> <p>POLITIKAI ROVATVEZETŐ: Dr. BOROSS LAJOS.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota első emelet, az udvarban.</p>
--	--	---

Az igazi vezedelem.

— márczius 28.

Szögyény-Marich László, Magyarország és Ausztria berlini nagykövete, Ferencz József hatalmas szövetségesének, Vilmos császárnak udvarában, tegnapelőtt megérkezett Budapestre, kihallgatáson volt a királynál és miután magyar politikussal tanácskozott, tegnap délelőtt megint eléjéjárult. Félhivatalos tudósítás is jelenti, hogy a nagykövet a magyar politikai válság dolgában jár most itthon, tájékozással és tanácssal segíteni a kibontakozás nehéz munkájában a királynak, akinek méltán kedves embere. Bizonyos, hogy Szögyény-Marich László erre a föladatra kiválóan alkalmas férfiú a maga egyéni értékénél és annál a tájékozottságánál fogva, amelyet nagyjelentőségű állásában magának megszerezni alkalmá volt. Kétszeri kihallgatásától, amelyek egymást kiegészítik, joggal várhatunk sokat a kibontakozás munkájában.

Azok között az argumentumok között, amelyeket a magyar nemzeti követelések megadása ellen felhoznak, egy se szerepel olyan sűrűn, mint az az állítólag fenyegető vezedelem, hogy e követelések teljesítése a hadsereget meggyöngyítené és ezzel a szövetséges magyar és osztrák birodalmak nagyhatalmi állását megrendítené.

Semmi józan belátás és semmi egyenes logika se támogatja ezt a fölfogást. De támogatja, hirdeti és esküdjözik rá egy hatalmas csoport, amelynek lelke a nemzeti érzést nem ismeri, de annál jobban ismeri a tulajdon féltett érdekeit. Ilyen körülmények között nagyon természetes, ha a két oldalról ostromolt uralkodó érthető határozatlanságában tájékozódásért oda is fordul, ahol a dolgokat bizonyos objektív távolságból, de köteles nagy figyelemmel kísérik. Szövetségesek felé, akinek elsőrangú érdeke tisztában lenni az ő fegyvertársa erejével, mert ez az erő adja meg a szövetség értékét és érdemességét.

Szögyény-Marich László tegnapi kihallgatásán, noha ennek a tartalmát természetesen nem tudhatjuk, minden logikaszerint arról folyhatott a szó, milyen hatást tenne a mi hatalmas német szövetségesünkre a magyar nemzeti követelések teljesítése. Se tárgyi, se személyes okunk nincs, hogy ha valóban erről folyt a beszéd, az audiencia tanulságaitól rosszat várjunk. Ugy véljük, inkább van okunk az ellenkezőre.

Vilmos császár számtalan alkalommal adta már bizonyosságát a maga erős nemzeti érzésének, ezzel a nemzeti érzés iránt való erős fogékonyságának és tanúságát adta annak is, hogy a magyar

nemzetnek, mint szövetségesnek teljes értékét ismeri és méltányolni tudja. Erről való gyönyörű és igazán fejedelmi tanúságtétele eleve nem él hálás emlékezetünkben. Föl kell tennünk, hogy egy ilyen uralkodó tisztában van egy legtermészetesebb jogait követelő nemzet akaratának jelentőségével, amint hogy nyilván tisztában van azzal is, hogy az ilyen követelések teljesítése természetszerűleg inkább erőben való gyarapodást, mint gyöngülést jelent.

Ennek az igazságnak a megértéséről és átérzéséről ma egy igen érdekes kis cikk számol be a Budapesti Hírlap-ban. Ez a közlés elmondja, hogy a hatalmas német birodalmi sereg huszonöt különböző vezérkarral és huszonötféle zászló alatt szolgálja a maga nemzeti volta teljes kifejtésével a hazát. Más a vezérkar, az egyenruha, a címer, a zászló, sokban a vezényszó is a porosz, a szász, a bajor, de még a kis anthalti seregben is. De azért gyöngy-e a német hadsereg? Ausztriának ezt nem kell megkérdeznie Franciaországtól — volt alkalmá magának is — tájékozódnia.

Ha valami gyöngíti a nagyhatalmi állást, ugy ez nem a nemzetek természetes jogának törvényes respektálása, hanem gyöngíti az e jogok respektálásától való vonakodás miatt támadó belső zavar,

A párnázott szék.

Irta: **Kövér Irma.**

Január hó másodikán jelentkezett Péntek István, hogy elfoglalja állását mint gyakornok egy részvénytársulat bankjánál.

— Péntek István vagyok — mutatkozott be az osztályfőnökének.

Tálos Péter osztályvezető ur hatalmának vakító kisugárzásával mustrálta végig a jelentéktelen külsejű ványadt fiókot.

— Az ur a most felvett gyakornok?

— Ha megméltóztatik engedni, az volnék.

— Hát csak helyezkedjék el és tegye magát aktivitásba... izé... ur.

— Péntek István, kegyes engedelmevel.

— Várjon csak, hova is ültessük?

A főnök ur széjjel né ett. Vagy husz pár villámló szem tiltakozott az ellen, hogy ne zavarják kényelmében az ujonnan érkezett miatt.

— Hát nézze csak, üljön oda a légfűtés mellett levő asztalhoz.

Most pedig tiz száj huzódott gunymosolyba.

Péntek István szerényen elfoglalta a

számára kijelölt helyet. A fűtő készülék csak úgy ontotta a hőséget.

Reggeli 8 órától 8-ig volt alkalmá meggyőződni róla, hogy belépett az életbe, ahol mindannak ellenkezőjét találja, amit otthon tapasztalt. Nem mintha otthon valami tulajdonoson puha félszke lett volna anyagi tekintetben, de illuziójait azért épségben hozta ide, hol szállanaint kezdtek széjjel tépdetni.

Egy napon azonban váratlan fordulat állt be. Az irnokok egyike nagy titkolódzva ujságotla társainak:

— Fiúk, tudjátok-e ki ez a Péntek István? A vezérigazgató unokaöccse. Megbízható forrásból tudom.

Ez a fölfelezés olyan változást idézett elő, amelyet mesékben szokott végbevenni egy-egy csodatévő tündér megjelenése.

Mikor másnap reggel Péntek István le akart ülni a fűtőkészülék mellé, már el volt foglalva a helye. Az idősebb alkalmazottak egyike ült ott és mézédés mosolylyal kínálta régi helyét a „kedves kartárs”-nak. A szomszédja pedig lehetetlen szeretetreméltósággal toltá alá az egyetlen párnázott széket, a melyet eddig ő, mint legrégebb tisztviselő okkupált.

Es mig eddig ki ki a saját munkáját

is rátukmálta, meglepve látta, hogy még a részére kiosztott porciót is mások iparkodtak megosztani vele.

Hüledezett a meglepetéstől.

Es még a babonás vén asszonyok azt tartják, ha macskát lát az ember álmában, az ravaszságot jelent.

Ó az éjjel egész farka macskát látott kasul-keresztül futkosni és ehun ni az eddigi rosszakarát helyett a legmelegebb barátságba fulasztják az ő kedves kollegái.

Es ettől fogvást, ha csak segítségére lehetek valamiben, kollegáinak egész gárdája állt szolgálatára.

De szép is a kollegiálitás.

Es ilyen gyöngyölete volt Péntek Istvánnak egy álló hónapon keresztül.

Egy reggel azzal lepték meg az urat, hogy a délelőtt folyamán be fog látogatni az osztályba a vezérigazgató ur.

Ez a ritkán előforduló eset fölzavarta a kedélyeket.

Látogatás közben pár ügydarabot is meg akart tekinteni a vezérigazgató ur, amely másolás végett épen Péntek Istvánnál volt.

— Péntek István kedves kollegámná!

huzavona és bizonytalanság; a helyzet sorvasztó határozatlansága, a hosszú válság folytonos izgalma és láza, amely erőnket emészti. Ez az igazi veszedelem.

A hagyományos szellem.

március 28.

Hol vagy Ádám? — szólott az Ur, midőn az első büntetést ki akarta szabni a paradicsomban. Ádám pedig elrejtőzött a kert fái között, de azért nem kerülte el a büntetést.

Nekünk is van egy Ádámunk, aki szintén szakított a tiltott gyümölcsből; de midőn kiderült a bűne, nem rejtőzött el, ama bizonyos fügefalevelet is előkelően megvetette, sőt még most is bejáratos a földi nagyurhoz.

A mi nagy urunk is hangoztatja ugyan a kérdő szót: Hol vagy Ádám? de nem büntetni akarja Ádámot, hanem vele boldogítani minket.

Második Récey Ádámot keres.

Hát mit vétettünk mi a nagyurnak?

Veszélyeztetni akarjuk a hadsereg egységét és szellemét!

Igen, meg akarjuk bontani az egységét — a szelleméért.

Ha be akarjuk mutatni az ármádia féltékenyen őrzött hagyományos szellemét a világnak (magunk úgy is jól ismerjük) akkor fel kell lebbentenünk azt a fátyolt, amelyet 1867-ben nagylelkűen ugyan, de mégis elég könnyelműen borítottunk a osztrák bűnökre.

Ha csak a legszélét lebbentjük is fel a fátyolnak, mit látunk alatta?

Látjuk, hogy az oláhok vad kegyetlenséggel gyilkolják le a Brádi-család 18 tagját, csak a tizenegyediknek „kegyelmeznek meg“, egy parányi gyermeknek, akit elevenen dobnak szülei sírjába. És ezt a baromi csudát osztrák császári tisztek vezetik.

Látjuk, mint botoztatja meg Ruszkabányán Gruber kapitány Maderspach Károlynét, ezt a nemes lelkű ur nőt, mezte-

lenre vetkőztetve, csak azért, mert megessett a szíve a menekülő, fáradt honvédeken s megvendégelte őket.

Látjuk a szerencsétlen Lenkey századosot, aki az osztrákok győtrése miatt megőrül börtönében s midőn meghal, szemetes kocsin, korommal mázolt koporsóban egyházi szertartás nélkül, pap nélkül, kíséret nélkül vitték ki a temetőbe.

Eresszük le a fátyolt, ne nézzük az aradi hőhéro munkáját, ne lássuk a vérbe fűrdő Haynau vad kéjtől torzult pófáját, eleget láttuk.

Ez az a híres szellem a hadseregben. Ez az ami nekünk nem kell.

Azt mondják, mindez régen volt, nem úgy van már.

Nem igaz. Még fülünkbe cseng a „Herunter mit dem Fetzen“, melylyel a magyar zászlót meggyalázták, még látjuk Janszkyt, amint megkoszoruzza a Hentzi sírját — és olvassuk a hivatalos lapban az ezekért járó előléptetéseket.

Es csodálkozunk rajta, hogy az uralkodónak még mindig tetszik ez a szellem. Pedig beláthatta nemcsak a szabadságharc idején, de később 1858-ban és 1866-ban is, hogy e szellem mellett a hadseregnek csak a háta és a sarka domborodik ki, melyeket a hagyományoknak megfelelőleg következetesen mutogatott az ellenségnek.

Erthetetlen az a merevség, amelylyel az uralkodó ragaszkodik a hagyományokhoz, pedig beláthatná, hogy a muzsika csár is a felséges csökkönyösségnek issza a levét.

Nem hagyományos szellem, hanem nemzeti lélek kell a hadseregbe s akkor a Habsburgok trónja erős lesz.

Simon István.

Feladatok.

— március 28.

Politikával van tele a levegő. Hisz igaz, izgató, különös, nagyarányú válság ez a mai, nagy kérdések forognak a szárnyán, kit nem érdekelne, hogyan fog eldőlni? Az a baj csupán, hogy a politikai

van; készségeskedett az egyik irnok, erősen hangsúlyozva a „kedves“.

A vezérigazgató a teljes idegen feszességével vette át a beírt lapot Péntek Istvántól.

— Hát nem vagy te atyúságban az igazgató ural? kérdezte réveteg hangon egyikök, mikor magukra meradtak.

— Dehogy.

— De hisz a vezérigazgató felesége Péntek leány.

— Igen, de Felső Bajmóczy Péntek, én pedig csak egyszerű Péntek vagyok minden predikatum nélkül.

Tableau!

A helyzet ismét radikális változáson esett át.

Másnap reggel történt.

Erdes hangon ripakodott az előbb bejött Péntekre „kedves“ kollégáinak egyike:

— Tán lenne szives átengedni azt a párnázott székét egy öregebb tisztviselőnek, amioze. En a maga korában szerényebb voltam és a világ összes munkájáért se plántáltam volna el magamat ilyen kényelmesen, mind efféle zöld hivatalnokocskák, mikor mások holmi faszéken kuporognak.

— Boocsánat, én nem vettem el, önök tették az asztalom elé.

— Lári-fári! Adja csak a székeim vissza.

Miután lenyelte ezt a keserű labdacso, amely már-már szokatlanná lett Péntek István gyomrának, odafordult egyik „kedves“ kartársához:

— Ugyan kérem, hol vannak a földolgozandó raportok?

— Még azt se tudja? No hallja, Péntek barátom, ez nem valami előnyös világítás, nem mutatja a maga ügyességét.

És ezt a megjegyzést ismét és még többször hallotta, mint belépése első korszakában.

Mikor pedig pár nap múlva bejött az irodába, egész irókészletét ott találta régi helyén, a fűtő melletti asztalon.

— En már megsültem a mellett az átkozott készülék mellett, foglalja el maga, hisz a maga számára jelölte ki a főnök.

— Még ez is?

— De hát mi idézte elő ezta gyökeres változást.

Péntek István még nagyon naiv volt arra, hogy rájöjjön az érthetetlen dolog nyitjára.

kérdések elnyelnek minden más feladatot, megszűnik minden gép működni s örült tánczra kerekedik minden tényező a politika tengelye körül. S így volt ez nálunk mindig. Szeretünk a felületen uszni, mert izgága a temperamentumunk, szertünk a hullámok hatán járni s gyönyörködni a habok tajtékzó játékán. Parafával gyenlő a mi vezetésre hivatott osztályunk fajsulya. Képtelen elmélyedni, képtelen messzebb jövőbe látni, okokat keresni, következtetéseket levonni, nem tud leszállni a vizek mélyére a nemzetlélek, a fajontudat és erőforrások kincseinek kihalászására; nem tud egy egységes fejlődésre munkaprogramot teremteni a tábor szervezni.

Évek óta válságban él a nemzet. Majd ez a baj, majd az, mintha örökké akarna tartani ez az izgatottság. Ez már csak nem természetes állapot? S amint nem nehéz ez állapot igazi okait megtalálni, épp oly könnyű ennek a helyzetnek végét megjósolni.

Ugy-e nyomorúságban él a nemzet? Hihetetlenül nagy a szegénység, a gazdasági nyomorúság s e téren való rettenetes hátramaradottságnak lépten nyomon felüti a fejét. Innen van az izgatottság s miután az izgatottságnak valahol csak fel kell robbannia, hát felrobban a politikában, egyrészt, mert más arányú jeles társadalmi tevékenység nincs is az országban, s mert a nép annak sárkány karjai között látja vezéreit; mert elhitették vele, hogy állapotának javulását csak a politikai változásokból remélheti.

Az a szerencsétlen politika és politizálás. Ha még komoly lenne s mindig nagy és mélyreható kérdéseket bolygatna, hát hagyján. De a legtöbbször nem komédiázás-e vajjon? Felületes és léha politika nevel felületes és léha ur nemzedéket, mely könnyű és élvezetes sportot talál benne; a felületes és léha politika teremt zugolódó és elégtelien alsó osztályt, munkától irtóztó.

Más irányba kell terelni közéletünket, tartalmat és látókört kell adni neki. Ez pedig el nem érhető, csak társadalmi munkával. Értjük e gazdasági tevékenységet. Széles körű gazdasági programmal s más társadalmi feladatok megjelölésével s tántoríthatatlan tevékenységgel biztos fejlődési utat nyitunk a nemzetnek, tartalmat és komolyságot adunk a politikának s elvonjuk az ország értelmi és gyakorlati erejét, a tömegek egyedüli érdeklődését a kizárólagos politizálástól. Ez az ut a maga súlyos és gondolkozást igénylő feladataival képes egyedül lélekben egységes és a nemzet boldogulásán párhuzamosan működő csapatokat toborzani s beoltozni azt a magvat a politikai működésbe, melynek nagy gondokkal a látolás és látás képességeivel kell terhesnek lenni.

Bizony, ha mi társadalmi téren szerveztük volna az erőnket, ma a politikában sem szorultunk volna egérlyukba, mert előttünk feküdne a nemzet munkálkodó képessége, ezt ismerve, tudnók, mit követelhetünk, erre a képességre támaszkodva és nem kapkodnánk a levegőbe.

Az lesz az igazi új rendszer, ha egy ország életében legfontosabb társadalmi tevékenységet és szervezést iktatjuk a maga jogaiba. Az a munka korszaka lesz.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

A református zsinat Tegnap délelőtt folytatta a reformátusok zsinatja Antal Gábor püspök egyházi és Bárfy Dezső báró világi elnök vezetésével tanácskozásait az egyházi adózás kérdésében.

A legutóbbi tanácskozáson már alaposan megvitatták a kérdéshez tegnap még Mezei Antal, Miklós Ödön, Barthalos Iván, Pokoli József, Révész Kálmán és Dombay Lajos szólottak hozzá.

Kenessy Béla előadó hosszabb beszédben foglalkozik minden felszólalással s kéri az eredeti szöveget elfogadni, mely a következőképpen szól:

Minden egyházközség, amely a segélyt igénybe venni kívánja, tartozik vagy a következő adókulcsot életbe léptetni:

a) Személyi adó, amely családonként vettetik s amely személyi adót köteles fizetni minden husz éven felüli egyháztag, ha külön vagyonnal vagy keresettel bír, továbbá, ha önálló háztartásban él, vagy ha nem önálló háztartásban él, de házasság után külön családot alapított. A személyi adó az állami adó nagysága szerint 2 koronától 20 koronáig terjed.

Hozzájárul az előadó Baltazár Dezső azon indítványához is, hogy a személyi adót fizetőknél, minden 500 koronánál több egyenes állami adót fizető egyházi tag minden 500 korona után egy koronával több személyi adót fizessen. Elfogadja azonkívül Tisza István gróf kisebbrendű módosítványát is.

Ezután a többi indítványtevők éltek a zárszóval. Így felszólalt Dányi Gábor, Baltazár Dezső, Molnár Béla és Antal Géza. Felszólalt még Tisza István gróf is, kérvén az eredeti szövegnek elfogadását, amellyel a hűvek adóterhe lecsökkentene a mai teher egyharmadára, amelyet statisztikai adatokkal igazol.

b) Az állami egyenes adó után fizetett egyházi adó, tekintet nélkül az állami adó magasságára, változatlanul 11 százalék;

vagy pedig tartozik a segélyt igénybe venni kívánó egyházközség hűveire 4 és fél korona családfőnkénti személyi adót és a hűvek összes állami adója után 10 százalék vagyoni egyházi adót kiróni.

Majd az elnök szavazásra bocsátotta a különféle indítványokat. A zsinat a b) pontban foglalt egyházi adót egyhangulag 10 százalékban állapította meg, de elfogadta Kérészi Barna stílári és Tisza István gróf szabatosabb szövegű indítványozó módosítását is. A tárgyalás folyik.

Kossuth emlék-ünnepély. A főiskola, mint minden évben, ez idén is kegyelettel áldozott Kossuth Lajos szellemének. A Magyar Irodalmi Társulat szép emlék-ünnepélyt tartott, melyen nagyszámú közönség volt jelen. Kocsis János, a márcziusi ünnepekről ismeretes ifjú szónok, hatalmas beszédben emlékezett meg Kossuth Lajosról. Kiss Endre egy magairta, rendkívül szép, hazafias költeményt szavalt, melynek alapeszméje az, hogy ne sirassuk, gyászoljuk Kossuthot, hanem az új szabadsággal ünnepeljük, az lesz méltó és igaz öhozzá. Deák Ferencz eszmékben gazdag felolvasása és B. Kiss Pál erőtel-

jes szép szavai után elnök lelkes szavakkal bezárta az ünnepies gyűlést.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Kedden „Mulató istenek“, operett 2-szor. („C“ bérlet.)
Szerdán „Mulató istenek“, operett 3-szor. („A“ bérlet.)
Csütörtökön „Gábor diák“, dráma. („B“ bérlet.)
Pénteken „Casanova“, operett. („C“ bérlet.)
Szombaton „Hajduk hadnagya“, operett. („A“ bérlet.)
Vasárnap d. u. bérletszünetben „A szökött katona“, népszimű. Este bérletszünetben (elsőször) „Rátartós királykisasszony“, operett.

Mulató istenek.

— Lehár Ferencz operettje. Először adták Debreczenben 1905. márcz. 27 én. —

A fővárosi siker, Lehár jó neve nagyszámú közönséget vonzott a tegnapi premierhez. Maga a darab csak félig elégitette ki várakozásunkat. A zene szép ötletes, hangulatos, sok helyt operaiszínű, az instrumentálás mesteri, de a szöveg sivár, ötlet-szegény és unalmas.

A mythologikus tárgyhoz Lehár igazi Offenbachszerű zenét írt, de a szövegírók nem tudták az igazán operettre teremtett tárgyat és helyzeteket kiaknázni. A finom komikum szellemességeit a cirkuszi bohócok izetlenségeivel pótolták.

Az előadás gyenge volt legtöbb tekintetben. Már az, hogy Amphitrión szerepét Csontosra erőszakolták, azt mutatta, hogy a műzés legelemibb részleteit sem sejtik a közönségben. Ez azonban vétség a szerző-, a közönség- és az előadóval szemben.

A közönség a kedélyesebb oldaláról fogta fel a dolgot és némileg megkönnyítette a Csontos szenvedéseit. A legszebb ének-számok hatás nélkül maradtak, úgy, hogy megismétlésre csak a Krémer pár cake walkja és Krémer kupléja került.

Ének dolgában Sugár Aranka és Mezei nyújtottak élvezetet. Sugár Aranka egy játékban, mint énekben uralta az egész estét.

A darab kiállítás mesésen egyszerű volt. Az Olympus pazar egyszerűségével, a görög hősök Troilus és Krescida-beli pajzs és páncéljaikkal vegyes érzelmeket keltettek. A zenekar azonban kitett magáért, pedig sokszor nagy feladatot kellett végezniök. A mű betanításával Haber karmester újabb bizonyosságát adta fáradhatatlan szorgalmának.

Színházi hírek. Ma kedden került másodszer színpadra Lehár Ferencz 3 felvonásos operettje, a „Mulató istenek“.

A legközelebbi ujdonság a „Rátartós királykisasszony“ című 3 felvonásos operett lesz, melynek a bemutatója vasárnap este lesz.

Csütörtökön kerül harmadszor színpadra Vályi Nagy Gusztáv 3 felvonásos drámája, a „Gábor diák“.

Debreczen város közgyűlése.

március 28.

Debreczen város törvényhatósága márczius hó 30-dik napján, csütörtökön délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartja bizottsági rendes közgyűlést az alábbi tárgysorozattal:

Polgármesteri jelentés 1905. évi január és február hónapokról.

M. kir. belügyminiszter leirata, mely szerint Kóczyán Dező gyógyszerésznek megengedte, hogy a Homokkertben engedélyezett gyógyszerárát a Homokkert-utcában állítsa fel.

M. kir. belügyminiszteri leirat az 1903 évi házipénztári zárszámadásra tett észrevételek tárgyában.

M. kir. belügyminiszteri és pénzügyminiszteri leiratok az egyes adó felszámolási bizottságnak az 1905—1907. évi adó-kivétési időszakra leendő alakítása tárgyában.

M. kir. belügyminiszter leirata a görög katolikus templom építése tárgyában.

M. kir. honvédelmi miniszter leirata a lovasbizottság összeállításáról.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata, mellyel a Reviczky-Orosz-féle alapítványról kiállított alapító oklevelet jóváhagyja.

Sopron vármegye közönségének átirata, a vándorzigányok kóborlásának megállítására alkotott szabályrendeletre hasonló statutum alkotása végett.

Győr sz. kir. város törvényhatóságának átirata, mellyel az állami közigazgatás közvetítéséből felmerült költségeknek a törvényhatósági joggal felruházott városok részére leendő megtérítése iránt a m. kir. kormányhoz intézett feliratát pártolás és hasznazellemű felirattal való támogatás végett megküldi.

Hódmezővásárhely törvényhatóságának megkeresése, melyben az Északamerikai Egyesült-Államok volt elnökének: Washington Györgynek Budapesten emelendő emléksobrara adományt kér.

Abauj-Torna vármegye átirata a hadsereg és honvédség pótlóvázási eljárásának módosítása iránti feliratának pártolása iránt.

Pest-Pilis Solt-Kiskunmegye közönségének a földmívelésügyi m. kir. miniszter urhoz a lótenyésztés irányítása s fejlesztés érdekében javaslatba hozott igazgatótanácsnak kinevezése iránti feliratának pártolása tárgyában.

Sopronvármegye közönsége az automobil forgalom szabályozása érdekében a m. kir. belügyminiszterhez intézett feliratát támogatás végett megküldi.

A városi tanács a m. kir. belügyminiszternek 107.133. V—b. 1904. sz. rendelete folytán a városi múzeum javára Lőfkövecz Árihur ur által tett adományra vonatkozó adományozási és ajándékozási okiratot jóváhagyás végett bemutatja.

A számonkérőszék jegyzőkönyve az 1904-ik év II. feléről bemutatatik.

Tanácsi előterjesztés az építési szabályrendelet megalkotása tárgyában.

Ugyanaz, mely mellett az általános szabályozási terv bemutatatik.

Tanácsi előterjesztés a Perge-féle ház elidegenítése tárgyában.

A közigazgatási bizottságban egy üresedésben levő bizottsági tagsági helynek választás útján betöltése.

A siketnémákat gyámolító debreczeni egyesület megkeresése, igazgatóságába 3 városi megbízott kiküldése iránt.

Névszerinti szavazás a ker. és iparkamara tulajdonát képező hatvan-utcai 23. sz. háznak közművelődési célokra 72,000 koronáért megvétele tárgyában — harmadik ízben.

A város tulajdonát képező eleppusztai 18 hold 668 négyszögöl kiterjedésű szántó- és kaszáló-föld elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak — másodízben megéjtése.

Két rendőrfogalmazó, egy irodatiszt,

esetleg előléptetés folytán megüresedő tisztviselő állásoknak választás útján betöltése.

Tanácsi előterjesztés a rendőrség létszámának szaporítása tárgyában.

Tanácsi előterjesztés az 1905. évi házipénztári költségelirányzatra tett belügyminiszteri észrevételek tárgyában.

Ugyanaz H. Böszörmény városnak a szarkairtás elrendelése iránti megkeresésére.

Ugyanaz a hajdumegyei méhészegyesületbe alapító tagként belépése iránt.

A debreczeni ev. ref. főiskola ifjúságának az 1905. május 7-én városunkban tartandó zászlóavatási ünnepélye költségének fedezésére adomány és zászlóján a város ozimerének jelvényül használhatása iránti kérvénye.

Városi tanács javaslata az ev. ref. egyház részére szükséges tanterem és tanítói lakások fe építése és költségek fedezete tárgyában.

A Hortobágy hasznosításának ügyében kiküldött bizottság kiegészítése.

A városi tanács a siketnémák debreczeni iskolája részére fűtő és világítóanyag adományozása tárgyában hozott 17,525/904. számú határozatát tudomás végett bemutatja.

Tanácsi előterjesztés a birtok-határjelzési szabályrendelet módosítása tárgyában.

Ugyanaz a Bánkon vágatandó faanyagok vágatási, raktározási és szállítási 60,000 korona költségeinek mikénti fedezése tárgyában.

Több befejezett fegyelmi ügy bejelentése.

Tanácsi előterjesztés a debreczeni urkocsis egyesületnek 1905. folyamán tartandó versenyére 2000 korona versenydíj adományozása iránti kérelme tárgyában.

Marx József kérvénye magyar honosága megszerzése esetén a város kötelékébe leendő felvételének kilátásba helyezése iránt.

Debreczeni Gábor városi hajdu fellebbezése nyugdíjaztatása iránti kérelme tárgyában hozott 1740—1905. sz. tanácsi határozat ellen.

Pécsi József s társai olajütőbeli lakosoknak fellebbezése az Olajütő rendezése tárgyában hozott 17,803—1904. sz. tanácsi végzés ellen.

Beke Károly volt városi számtiszt fellebbezése befizetett nyugdíjárulmányai vizsgálása iránti kérelme tárgyában hozott 18,034—1904. sz. tanácsi határozat ellen.

Németh András s társának, mint a Fehér-féle ház bérlőinek fellebbezése a 2283/1905. számú tanácsi határozat ellen.

Varga Lajos volt rendőr fellebbezése nyugdíj igénye megállapítása iránti kérelme tárgyában hozott 18,031/1904. sz. tanácsi határozat ellen.

Harsányi Gusztáv s társai homokkerti birtokosoknak felfolyamodása az elsőfoku határozattal egyező 326/1904. bkgy. számú határozat ellen beadott fellebbezést visszautasító 919/1905. sz. tanácsi határozat ellen.

Kálmán József debr. lakos polgárosítás iránti kérvénye.

A városi gyalogrendőrök drágasági pótlék adása iránti kérvénye.

Tanácsi előterjesztés Eisler és Brüder cégnek a guti magfák kihasználási határidejének meghosszabbítása iránti kérvénye tárgyában.

Acs Nagy Ferencz rendőrfogalmazó kérvénye felfüggesztése időtartama alatt visszatartott fizetésének kiutalása iránt.

Alföldi Mihály városi irnok kérvénye az ellene folyamatba tett eljárás folyamán

történt felfüggesztése ideje alatt visszatartott fizetésének kiutalása tárgyában.

Tanácsi jelentés Erdélyi István rendőrfogalmazó tb. r.-kapitány részére a közgyűlés által engedélyezett 1 évi szabadságidő lejártá s fizetésének a 178—7478/1887. bkgy. szabályrendelet 3. § a alapján beszüntetése tárgyában.

Nyugdíjazás iránti kérvények.

Özvegyi segélyezés és gyermeknevelési járulék megállapítása iránti kérvények.

Varga István rendőr végkielégítés iránti kérvénye.

Orvostudori és bábaoklevelek kihirdetése.

NAPI HIREK.

Agyonütött siketnéma.

Gyilkosság Hajdusámsonban.

— márczius 28.

Hajdusámsonból szűkszavu távirat jelenti, hogy ma hajnalban meggyilkolva találták Szőke József hajdusámsoni 25 éves siketnéma legényt.

Gyilkosai, kik fején ejtettek halálos sebeket, eddig ismeretlenek.

Amint a vizsgálóbíróság tudomást szerzett a gyilkosságról, azonnal megtették a szükséges intézkedéseket. Hoffmann Sándor vizsgálóbíró, dr. Isoó János törvényszéki orvos és egy irnok a reggeli órákban kocsin mentek ki Sámsonba, hogy a vizsgálatot megindítsák.

Dr. Kardos Samu könyvéről.

Dr. Horváth János, a budapesti m. kir. Tudom. Egyetemen a magyar közjog és a magyar történet tanára, folyó évi márczius 26-ról keletve a következő levelet intézte a „nagy Wesselényi“ életének és korszakos műkődésének megírójához, dr. Kardos Samuhoz:

Budapest, 1905. 26/III.

Mélyen Tisztelt Uram!

Wesselényiét átlapoztam, annak részleges áttanulmányozását a nyári szünetben szegedi magányomban szellemi üdülésnek tartom föl. E munka egy élet fáradságának gyümölcse, s nagy tanulmányt igényel, s meg is úgy van írva, hogy a felsőbb, az érettebb fiataloknak könnyen érthető legyen, ezeknek van erre legnagyobb szüksége. Nagybecsű munkája oda sorakozik, hova Grünwalder Toldi István Régi Magyarország, hova Beöthy Ákos nagy műve tartozik. Becses műve ezek megérését lehetőbbé teszi. Vajha minden nagyjainknak lenne ilyen életrajza, mily befolyást gyakorolna az egy következő nemzedék közvéleményére. Gyenge tollammal megkísérletem műve szellemét illetőleg egy tanulmányká

irni, ezt be küldöttem a „Szegedi Híradó“-nak, melynek munkatársa vagyok, — leszek bátor megküldeni a cikket, ha megjelet.

Csekélységem is sokat foglalkozott Wesselényivel, — s valóban csodálom, hogy Széchenyi, Deák és Kossuth mellé negyediknek nem állítják... „Szózata“ ma is korszerű, — mély belátás és nagy képzettségről szólnak, a Balitileték kiváló pendantja Széchenyi első műveinek. A nagy Wesselényi a magyar ős erő, az ő szelleme jelképezi, hogy a magyar a civilizáció legmagasabb fokára is képes. Nagyon helyes munkát tetszett végezni, sajnálom, hogy ezt pár kuszált sorsal tudom megköszönni, — igen sokak nevében, kik ebből sokat tanulnak.

Alig szükséges említenem, hogy becses művét kathedrámón is ajánlottam. Melyek után vagyok mélyen tisztelő szolgája

Dr. Horváth János,
budapesti egyetemi m. tanár.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán délután 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Kossuth Ferencz a házfelosztásról.** Kossuth Ferencz egy körlevelet intézett a függetlenségi párt tagjaihoz, hogy figyelmeztessék a választókat az 1906. évi választók összeírására, nehogy a listából kimaradjanak. Különösen érdekes a levél eme része:

— „Ezen alkalmat fölhasználom arra, hogy figyelmeztessék, miszerint kívánatos, hogy kerületed szervezéséhez erősen és személyesen hozzájárj, mint-hogy nem lehetetlen (sőt valószínű), hogy nem sok idő múlva új választások lesznek“.

Ez a figyelmeztetés fölöttébb komoly helyről jön és jó lesz azt megszivlelni. Kossuth Ferencz tudja, hogy mit beszél és könnyelmű kijelentéseket sem szokott tenni. Ha szerinte is fenforog, még pedig a közel jövőben az új választások eshetősége, akkor ezzel számolni kell. Nem figyelmeztethetjük tehát elég nyomatékosan a függetlenségi választóközönséget, hogy szervezkedjék és legyen résen, hogy az új alkotmányellenes felosztás készen találja és hogy bármily eszközökkel vigyék is azt keresztül, a nemzet szent ügye diadallal kerüljön ki belőle.

— **Orvosi körökből.** Dr. Strelinger Győző orvos két hétre elutazott.

— **Booskay-szobor Hajdusoboszlón.** Hajdusoboszló rendezett tanácsu város közönsége vasárnap tartott népes és lelkes értekezletén megalakította a helyi szoborbizottságot, hogy 1905. évi szeptember 2-án, Booskay István fejedelem 300-ik születése évfordulója alkalmából ércszobrot állítson a város főterén. A szükséges összeget társadalmi uton hozzák össze, melynek jó része máris biztosítva van, mert minden helyi földtulajdonos minden hold föld után 1—1 koronát ajánlott föl s ezenkívül a rögtön megnyitott aláírási íveken pár ezer koronát irtak alá. A gyűjtést Kovács Gyula képviselő

kezdte meg 2000 koronával. A szobrot Holló Barnabás fogja elkészíteni, ki a budapesti Bocskay-szobrot is tervezte.

— **Matiné a zenedében.** Minden ízben sikerült, művészi színvonalon álló matinében volt részünk tegnap a zenedében. A középső osztályok legtehetségesebb növendékei mutatták be előhaladásukat. — Mindenkiről csak a legszebbet írhatjuk, de különösen ki kell emelnünk Pintér Lily virtouz zongrajátékát (Moszkovszky Gondoliera). Reméljük, hogy a kisasszony tovább képzi magát, mert ritka erőteljességgel játszik, azután Rajozy Anna szavallatát. Farkas Imrének, a leányzobák színes hangú poétájának egy szép humoros költeményét szavallta (A régiségek.) remek szép előadásban. Sok tapsot arattak még Berki Gyula, Csanak Margit, Killer Margit, Jánosi Margit, Harmath Teréz, Nagy Erzsébet, Ditrich Margit, Simonffy Margit, Kulcsár Gizi. A Debreczeni hőgyvilág színe-javát láttuk ott és csak örvendeni tudunk a fellendült érdeklődésnek.

— **Eltűnt jegyző.** Zsigmond Lajos marosvásárhelyi illetőségű fiatal embernek jegyzői oklevele van. Valahogy a bűn útjára tévedt és egyre süllyedt a lejtőn. Az ősszel a debreczeni kórházba került, honnan tegnap jött ki. Azonnal szerencsét próbált. Átment a kórházzal szemben levő tanítói árvaházba és onnan észrevétlenül elemelte Munka József segédtanító tavaszi kabátját. A meglöpött tanító a rendőrségen panaszt emelt az ismeretlen tolvaj ellen, kit Zsigmond Lajos személyében ma délelőtt épen akkor fogtak el az ocskások között, mikor a lopott felöltőt értékesíteni akarta.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Tóth Eszter ev. ref. 25 éves, Nagy Erzsébet ev. ref. hat éves, Tózsér Mária ev. ref. öt éves.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután Vecsny Imre főjegyző előnökle alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Simonffy Imre, Márk Endre, Kovács József polgármester, Komlóssy Dezső, dr. Magoss György főügyész, Török Gábor erdőmester, Roncsik Lajos főszámvevő, Varga Károly jegyző, dr. Fejér Ferenc és Dicsőffy József bizottsági tagok. Az ülésen a város faügye került tárgyalás alá. Az elmúlt téli nagy hidegek miatt nagyon sok fa kellett, ugyanarra, hogy a város össze fakészlete elfogyott. A savós gutról és a monostorról hoztak utóbb fát, de azt, miután friss vágás volt, nem igen lehetett fűtésre használni. E miatt különben sok panasz is esett. Az erdőmester jelentése szerint a télen 12,000 helyett 24,000 öl fa fogyott el. Szóba jött, hogy a banki erdőben 6000 öl tűzifát kellene termelni, mely célra az erdőmester 60,000 korona póthitel megszavazását kérte. A főszámvevő indítványozta, hogy ezt az összeget a guti magfák árából előlegezze a város. Az indítványt a bizottság elfogadta. Ugyanígy a belügyminiszternek az 1903 évi zárszámadásra vonatkozó leiratában az egyes tételekre tett megjegyzéseit tudomásul vette.

— **Lopott fehérneműk.** Solyom Gézáé Fűvészkert-utca 6. szám alatt lakos szobájából husz korona értékű fehérnemű ismeretlen módon eltűnt.

— **A siketnémákat gyámolító debreczeni egyesület igazgatótanácsa folyó évi március hó 31-én délelőtt 9 órakor a vármegyeház nagytermében gyűlést tart.** Tárgy: 1. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése. 2. Az intézet vezetőtanárának jelentése folyó ügyekről. 3. A közgyűlés előkészítése (költségvetés megállapítása) stb. 4. Esetleges indítványok.

— **Nyilvános köszönet.** Az iparos tanonciskola szakirányú téli tanfolyamára járó építő iparos tanulók megjutalmazására a költségelirányzatba felvett összeghez kegyes adományokkal járultak: Berger Jenő építész-mérnök 10, Dihen János szobafestő 10, Fésüs Lajos építő 5, Szabados Vilmos szerelő 5, Tóth Lajos építő 5, Károlyi Sándor építő 4, Pethő Ferencz ács 4, Pető György 4, Venyige Adolf szobafestő 3 koronával. — Fogadják kegyes adományaikért az iparos tanonciskolai bizottság a megjutalmazandó iparos tanulók nevében hálás köszönetemet. Dóczy Gedeon, ip. tanonciskolai igazgató.

— **Eltűnt gyermek.** Tegnap reggel hirtelen eltűnt Márkus Györgyné Homokkert-utca II ik járás 126. szám alatt lakos, Osehi Ferencz nevű három és fél esztendő unokája. A gyermek a reggeli órákban az udvaron játszadozott, hol időközben magára hagyták, kimint az utcára és nyoma veszett. Tájékoztatóul közöljük, hogy a gyermek eltűnésekor fekete árvaházi ruhát és posztó sapkát viselt. A kétségbeesett nagyanyát nagyon megnyugtató az, aki mielőbb nyomára tudná vezetni elveszett unokájának.

— **Megvert kondás.** A debreczeni rendőrségnél bepanaszolta Szilágyi Gábor 16 éves kondás a Halápon lakó Rácz János nevű gazdáját, mert ez feleségével véresre verték a kis kondásfiút. A vizsgálatot megindították.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

A mai kihallgatások.

Budapest, március 28. Ma délelőtt a király kihallgatáson fogadta gróf Tisza István és Szögyény-Marich Lászlót. Tisza tíz órakor ment a királyhoz s kihallgatása fél 11 órakor ért véget.

Szögyény-Marich L. fél 11-től 11-ig volt a királynál. Az a hír is el volt terjedve, hogy a két politikust egyszerre fogadta a király egy óráig tartó kihallgatáson.

Mikor Tisza és Szögyény-Marich elhagyták a királyi palotát, nagyon izgatottak voltak.

Politikai körökben általánosan azt hiszik, hogy Szögyény-Marich tárgyalta az irányadó politikussal és pedig úgy a régi kormánypartból, mint a szövetség ellenzékéből a helyzetre vonatkozólag a király megbízásából és azután informálta a királyt aképen, hogy a helyzet **vigasztalan.**

Szögyény-Marich a kihallgatás után Andrásyt is felkereste.

Ma délután hat órakor udvari ebéd lesz, melyre a szövetség ellenzék több tagja is hivatalos.

A háború.

Budapest, márc. 28. Londoni hírek szerint a japán sereg naponta tizenöt kilométert halad és folytatja az orosz sereg bekerítését.

Az orosz csapatokat Mandzsuriában japán legasok háborgatják.

Tőzsde.

Budapest, március 28.

Buza	1905 áprilisra . . .	18 28	—
Buza	1905 októberre. . .	18 24	—
Rozs	1905 áprilisra . . .	16 62	—
Rozs	1905 októberre . . .	14 74	—
Tengeri	1905 májusra . . .	14 80	—
Zab	1905 áprilisra . . .	14 64	—
Zab	1905 októberre. . .	14 86	—

Készáru: 5—10-el olcsóbb.

Hajdúvármegye közgyűlése.

márc. 28.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága Debreczenben, a vármegyeháza nagytermében 1905. évi április hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor tartja rendkívüli közgyűlését az alábbi tárgysorozattal:

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata Reichmann Armin vállalkozó kifizetetlen járandóságának fedezése tárgyában.

Földmivelésügyi magy. kir. miniszter Hajdúszoboszló városnak a hegyőrök hosszú fegyverrel leendő ellátása iránti kérelme tárgyában.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter körrendelete a közuti építkezések és szállítások iránt kötetendő szerződések körül követendő eljárás tárgyában.

A m. kir. pénzügyminiszter körrendelete az egyenes adó felszámolási bizottság tagjainak megválasztása iránt.

A m. kir. belügyminiszter ugyane tárgyban kiadott rendelete.

A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete az 1904. évre kiadott lovatási tervnek az 1905. évre fenntartása ügyében.

Ugyanannak értesítő leirata arról, miszerint a tényleges állomány legénységnek a tűzoltásban való szakszerű kiképzetése iránt intézkedés tételét.

Az alispán előterjesztése az egyéki vasuti hozzájáró ut kiépítéséhez szükséges kőanyagok szállításának biztosítására a kisebesi gránit kőbányák részvénytársasággal megkötött szerződés jóváhagyása iránt.

Ugyanannak előterjesztése fenti kőanyagoknak kifuvarozására Friedman Zsigmond vállalkozóval kötött szerződés jóváhagyása iránt.

Ugyanannak előterjesztése a hajdúszoboszló—h.-szováti t-h. ut kiépítésére szükséges kőanyagok szállításának biztosítása tárgyában a kisebesi gránit kőbányák részvénytársasággal megkötött szerződés jóváhagyása iránt.

Ugyanannak előterjesztése a hajduhadház—tiszapolgári t. h. közut építéséhez szükséges kőanyagok kifuvarozására D. Nagy Imre vállalkozóval kötött szerződés jóváhagyása iránt.

Ugyannak előterjesztése a Hajduszboszóló—hajduszováti t. h. utra szükséges kőanyagok szállítására Takács Imre vállalkozóval kötött szerződés jóváhagyása iránt.

Alispáni jelentés a múlt évi háztartási alapi tulajadások hitelátruházás utján történt fedezése ügyében.

Alispáni jelentése arról, hogy az 1904. évben a vármegye részére szállított irodai szerek árát a háztartási alap 1904. évi összes hitele terhére kiutalta.

Alispáni jelentés arról, hogy az elhunyt Somossy Péter virilis bizottsági tag helyére Botos József hajduszováti lakos birtokost hívta be.

A közigazgatási bizottság folyó évi január, február és március havi üléséről igazolatlanul elmaradt választott tagok bejelentenek.

A Debreczenben működő „Siketnémákat gyámoltató egyesület” megkeresése az igazg. tanácsba 3 t g választása iránt.

Abauj-torna vármegye közönségének a földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz intézett felirata az 1894. évi XII. t. czikk 43. §-ának módosítása tárgyában.

Győr vármegye közönségének az 1883. évi XLIV. t. cz. módosítása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

Vas vármegye közönsége az automobil közlekedésnek egyöntetű szabályozása tárgyában a m. kir. belügyminiszterhez intézett feliratát támogatás végett közli.

Sopron vármegyének hason tárgyban felirata.

Bereg vármegye közönsége a népoktatási törvény benyújtása alkalmából a m. kir. kormányt üdvözlő s a törvényjavaslatnak mielőbb törvényerőre emelését kívánó határozatát közli.

Püspökladány községnek a II. ik alföldi transversális közut püspökladányi átkeelési szakaszának apró kőburkolattal ellátási költségére 25,000 koronát megszavazó határozata.

Hajduhadház község képviselőtestületének a község tulajdonát képező erdő, legelő és cserebirtok képviselése tárgyában kelt határozata Rácz József fellebbezésével.

A hajduböszörményi járás főszolgabírája Hajdudorog községnek az ottani görög kath. egyház részére ingatlan átbocsátása tárgyában hozott határozatát beterjeszti.

Hajduböszörmény város polgármestere a városház építése ügyében 15—85/1905. szám alatt hozott képviselőtestületi határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

Berger Jenő debreczeni lakos építész fellebbezése a hajduböszörményi új városház építés ügyében hozott városi képviselőtestületi határozatok ellen.

Bodnár József hajduböszörményi lakos fellebbezése a város alatt levő földjének ház helyekül való kioszthatóságát s ilyen célokra eladhatóságát megtagadó képviselőtestületi határozat ellen.

Hajduböszörmény város polgármestere a városi takarékpénztárnak folyó évi január 10-ik napján tartott rendes közgyűlése jegyzőkönyvét felterjeszti.

Püspökladány község képviselőtestületének jóváhagyás végett felterjesztett határozata a községi régi vízvezetési csöveknek a m. kir. államvasutak részére eladása ügyében.

Vármegyei tiszti ügyész véleményes jelentése a Püspökladány község tulajdonát képező értékpapiroknak szándékolt eladása ügyében.

Herczeg Bálint fellebbezése Hajduszboszóló város képviselőtestületének Gönczy Juliánna által a város ellen folyamatba tett kártérítési perben hozott határozata ellen.

A szerajovói magyar egyesület kérvénye adomány iránt.

A budapesti Mensa Academica egyesület folyamodványa alapítványi hely adományozása iránt.

A magyar numismatikai társulatnak támogatást kérő felhívása.

Nádudvar község 1905. évi közmunka költségvetése.

Kaba község 1905. évi közmunka költségvetése.

Püspökladány község 1903. évi községi közmunka számadása.

Püspökladány község 1905. évi közmunka költségvetése.

Hajduszovát község 1905. évi közmunka költségvetése.

Egyek község 1903. évi termény és lábasjóságokról szóló gazdasági számadása.

Egyek község 1903. évi utcaszabályozási pénztári számadása.

Hajdudorog község 1905. évi községi közmunka költségvetése.

Hajdudorog község 1903. évi községi közmunka számadása.

TARKASAGOK.

A szoba-telefon.

(Kobak ur háromszori kopogtatás után benyit a szobába. A szoba üres, Kobak ur helyet foglal, rágyújt a szivaros-skatulyából, majd rövid gondolkodás után négy darabot zsebre vág. Egyszerre hangokat hall a szoba telefon kagylójából. Diszkrétan odahúzódik s figyel. A harmadik szobában Mustár ur és b. felesége értekeznek.)

Mustár ur: Tehát rák gelatine is lesz?

Mustárné: Igen. Azután hoztattam kaviárt, lazacot, két bohémortát Riesztől, egy kiló Kuglert, özgerinczet és giardinettet...

Az ur: Fáj a zsebem!

Az asszony: ... az üvegnemüket — kérem kölcsön...

Az ur: Helyes, — azután kiket hívtál meg?

Az asszony: Először is Barkóékat.

Az ur: Derék népek. Az asszonyt folyton nekem kell táncoltatni, az ur meg vacsora után nem mer leülni, mert tele van a frakkzsebe birsalmasajtjal meg datolyával. — Hát még?

Az asszony: Meghívtam Koppánékat.

Az ur: Mind a nyolcz gyerekkel? — Kitűnő! — Egy hétig reperáltathatom az ajtó kiin: seket, mikén a szeretetreméltó kicsikék hintáznai szoktak, miközben szakadatlanul ordítanak.

Az asszony: Fialat emberek között Bugár Ferit...

Az ur: Derék fiu. Leissza magát, mint a gyémánt, harmadnap pedig mindenütt panaszkodik, hogy nem volt a zsurokon ital.

Az asszony: Azután Dur Pepit...

Az ur: A zenebivalyt. Ird a zsur költségek mellé: zongorahangolás hat korona.

Az asszony (idegesen): Igazán nem értelek, mindenkire teszel valami megjegyzést... a többit szinte nem is merem mondani...

Az ur: Kit!

Az asszony (félénken): Hát meghívtam még Kobak urat.

(Kobak ur feszülten figyel.)

Az ur (kétségbeesett hangon): Kobakot?... Kobakot?... Azt a selyemmajmot! Isten az égben!... Mikor valozert tánczol, leveri az összes porozelláncosészeket a szekrényről, a szobalányok mindig pirosan kerülnek el mellőle, kizárólag vésett monogrammos poharakat tör, a selyemesernyőmet elviszi emlékül, a...

Kobak ur elsuhan a telefon mellől s lábujjhegyen igyekszik a kalapja után. Ajtónyitogatás s a következő pillanatban megjelennek a háziak.

Az asszony: Ah! kedves Kobak ur! Isten hozta nálunk!... Foglaljon helyet!

Kobak: Kezeit csókolom világszép asszony!

Az ur: A legközelebbi zsurunkra szívesen látott vendégünk lesz, reméljük?

Kobak: Hogyne, hogyne, ezer örömmel.

— em. —

IRODALOM.

„A belga óriási nyul tenyésztése és ápolása” czimű igen érdekes és értékes könyvet irt Machaesek Ferencz, melyet előszóval az Országos Zoologiai Egyesület igazgatója: Parthay Géza látott el. Teljes alaposággal foglalkozik a belga óriási nyul tenyésztésével és ápolásával s több képben mutatja be a praktikus tenyésztést. Ez az egyedüli magyar munka, mely specialisan, csakis a legnagyobb nyulfajtával, a belga óriási nyullal foglalkozik. — A gyakorlati tenyésztőnek nélkülözhetetlen utmutatója és vezetője ezen könyv. — Ara 1 korona 20 fillér. Megrendelhető, az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett a szerzőnél: Budapest, VI., Nagy János utca 5.

Keller Helén önéletírása. Páratlan könyv a maga nemében Keller Helénnek, ennek az amerikai siket-néma-vak leánynak az önéletírása, mely most magyarul is megjelent dr. Boros György fordításában és előszavával, Keller Helén fénykép után készült, különböző korból való arcképeivel és egyéb illusztrációval. Keller Helén ma huszonnégy esztendő. Másfél éves korában elvesztette a látását és hallását. Tíz éves koráig vak volt és siketnéma. Ma is vak és siket, de már nem néma. Most doktori vizsgálatra készül, a cambridgei egyetem hallgatója, tökéletesen beszél angolul, francziául és németül; ért, sőt ír latinul és görögül; ír kézzel és írógépen. Irónő. Világos stílusa van, tőzgyökeres angolsággal ír; igen művelt elme, nemes lélek, az akarat és a kitartás példátlan osodája. Az egész világ írói, psychologusai, paedagogusai egyforma érdeklődéssel foglalkoznak vele s abban megegyeznek, hogy amit az amerikai siket-néma és vak leány vitt véghez, tanítója, Miss Sullivan segítségével, a korunk egyik legcsodálatosabb eseménye a szellemi élet terén. Keller Helén élete örök példája marad az emberi szellem törhetetlen erejének, minden akadályt legyőző előretörésének az önéletrajza, amelynél érdekesebb és meghatóbb olvasmány nem sok van a világirodalomban, meg fogja győzni a szülőket és tanítókat a nevelés határtalan lehetőségéről. Föl fogja lelkesíteni a kitartó munkára, mert annak bizonyosága, hogy a leggyengébb tehetséggel is lehet sikert elérni. Igazat ad a könyv Mark Twainnek, aki azt mondta, hogy a XIX. század két legérdekesebb egyénisége Napoleon volt és Keller Helén. De dicsősége marad e könyv Miss Sullivannak is, Keller Helén odaadó, önzetlen tanítójának, aki ezt a páratlan sikert elérte. A rendkívüli érdekes, diszesen kiállított munka a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg. Ara 2 korona.

Mi az a fás zöldojtás?

A fás zöldojtás ép úgy készül, mint a közönséges zöldojtás és ép akkor készül zöldalanyba, mikor a zöldojtást szokás ké-

szíteni. Jó eredménnyel készíthető május közepétől június közepéig. Az ojtás módszerében sem igen válogatós, ép úgy készíthető párosítással, mint ékelessel vagy a zöldojtás bármelyik módszere szerint. Azon a vidéken, hol a zöld párosítást kedvelik, például Aradhegyalján, készítsék párosítással, azon a vidéken, hol az ékelességet kedvelik, például Tokaj, Eger, Beregszász vidékén, készítsék ékelessel. A fás zöldojtás és a közönséges zöldojtás között a különbség csupán az, hogy a fás zöldojtás például a jövő 1905. évi májusi fás zöldojtáshoz a múlt év őszén megszedett érett sima vessző egy szemes ágát használjuk ojtóágnak és a vad alanyzöld hajtásába ojtjuk, de lehet 2 szemes ojtóágnak (ha közel állanak a szemek egymáshoz) is használni.

A fás zöldojtásnál tehát csupán az alany a zöld, míg az ojtóág éves érett vesszőből metszetik és ép úgy és olyan jól őszesforr, mint a közönséges zöldojtás. Akad ugyan mindig egynéhány ojtvány, amelyek nem forrad meg, de ez a közönséges zöldojtásnál is előfordul. Akad olyan is, amelyek csak részben forrad meg, p. o. csak a féloldala; az ilyeneket, mint tökéletleneket eldobjuk, de a legnagyobb jól, még pedig igen jól és simán megforradnak a fás zöldojtások. A fás zöldojtvány előnye főképpen az, hogy nem vagyunk kénytelenek zöld ojtóágnak hozatni drága pénzért, hanem megrendeljük még ősszel vagy kora tavasszal ojtóágnak a múlt ősszel szedett érett, egészséges sima vesszőt. Ha egy bizonyos fajból ojtani akarunk és tartós egészséges ojtott tőkétet kívánunk előállítani, mert a fás zöldojtás ép oly kitűnőnek ígérkezik, mint a közönséges zöldojtás.

Mindenesetre ügyes munkásokat kell alkalmazni és a sima vesszőket ügyesen kell eltartani június közepéig, úgy, hogy ki ne hajtsanak. Ha az ojtóágnak a szemei már duzzadtak, az még nem nagy baj (de jobb, ha nem duzzadtak), csak a mellék-ügyek ne legyenek megduzzadva, ez esetben a megduzzadt főügy elszárad és a mellék-ügyek hajtának ki néhány nappal később, kellemes meglepetésünkre.

Ügyetlen, szerencsétlen kezű munkással ne készíttessünk fás zöldojtást, mert elrontja az anyagot. De ügyes munkásember se fogjon addig hozzá, míg a zöld alany ojtásra készen nincsen és még az alany megmetszés után nem folyik, vagy ha az idő hűvösre vált, vagy ha már túl vagyunk június közepén. Tehát akkor és oly időjárás mellett kell készíteni, mikor a zöldojtást is legjobberedménnyel lehet készíteni. Meleg páratelt levegő a legjobb, a legalkalmasabb ojtási idő.

Kalocsa István.

REGÉNYCSARNOK.

Hatalom a trón mögött.

Irta: A. E. Bell.

— Nos, hát ön három évig járt a Porley cég üzletvezetője nyakára hiába. Épp oly begombolkozott, hozzáférhetetlen ember volt, mint én. Mikor ön nekem a dolgot elbeszélte, én nem szóltam semmit, — egyszerűen elmentem Porley-hoz. Megértettem vele, hogy az üzletvezetője tönkreteszt és rábeszéltem, hogy bocsássa el és szerződtesse egy általam ajánlott fiatal embert, aki csupa hálából tőlem vásárol. Látja, ez a „napoleoni ész“.

— Biz ez nekem nem igen tetszik — mert igazságtalanságot követett el az üzletvezetővel.

— Dehogy. Pompás állást szereztem

neki. De egyszóval én az üzleti téren első sorban a „hódító szellemre“ nézek. Máskülönbben is az „üzletben és a szerelemben minden meg van engedve“.

— Majd gondolkozni fogok a szaván, Bergmann ur.

— Tessék, kedves Valter. De ne fusson olyan szekér után, amely nem veszi fel. Mondtam, hogy e házasságból nem lesz semmi.

Három hóval később Bergmann ur a leánya, felesége és az anyósa, Pax mama társaságában ebédelt.

— Vilmos, — szolt az öreg delnő — egy kellemes meglepetésben részesítlek! a „Napoleon szellemű“ férfi kérdőleg tekintett fel — egy reménységű csillant fel a szemében.

— Miben, mama?

— Rá hagytam magam venni, hogy még egy hetet töltsék nálatok.

— De én igazán nem vehetem lelkemre, hogy annyira igénybe vegyünk...

— Szót sem fiam többet. Ismerem a te gyöngédségedet. Én szívesen tölténék egy egész hónapot még a ti körötökben, hogy tettel, tanácsal segítsek, de egy hét múlva viszem Dórát magammal Sasznitzbe.

— Nagyon kedves tőled. De talán inkább most élénél a szép idővel! Hátha egy hét múlva rosszra változik az időjárás,

— Vilmos, én nem szeretem, ha terveimnek ellentmond valaki. Nekem céljaim vannak. Egy kitűnő, derék ifjával ismerkedtem meg, aki jövő héten utazik Rasznitzba. Ő lesz a mi uti marsallunk.

— És ki az?

— Westen. A te gyámfiad.

— Valter? De csak nincs szándékod...

— De igen is szándékom van. Nekem nagyon tetszik ez a fiatal ember, aki oly szíves volt beleegyezni, hogy (természetesen az én felügyeletem alatt) szabadságidje fölázdozásával Dórának kísérője legyen.

— De hisz Valter nem mehet el hétfőn!

— Miért?

— Mert dolgom van vele. Majd csak később kezdi meg szabadságát.

— Akkor itt maradok addig.

— De csak négy hét múlva indulhat...

— Itt maradok négy héig.

Bergmann nagyot nyögött.

— Mama, okom van, hogy Valter ne legyen a Dóra kísérője.

— Vilmos, ki és mi vagy te, hogy ellenem mersz szegülni? Vagy elfeledted, hogy az én legerősebb oldalom a „jellemisme“. Én tudom kinek a társasága kívánatos Dórára nézve, de te nem tudod — és ezzel punktum!

— De mama, ez a Valter...

— Igen, ez a Valter egy tökéletes gentleman. Mióta Dóra — egy hónappal ezelőtt — bemutatatta, egyszerűen el vagyok ragadtatva általa. Micsoda udvariasság, micsoda szolgálatkészség! Hány estét áldozott arra, hogy kitudja politikai hitvallásomat: és a „feminista“-kérdést, különösen ami az asszonyok jogainak tiprását illeti, teljesen osztja az én véleményemet s be is lépett a mi szervezőbizottságunkba. Ő ren-

dezi a mi tanácskozásunkat és két képviselőt is megnyert szónokolni. Nem, Vilmos! Westen egy megbecsülhetetlen ifju, akit én bántani nem engedhetek.

— De mama, te nem ismered úgy, mint én!

(Folyt. köv.)

M. A. Vasutak menetrendje

1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő ó.	P
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u. 8	80
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u. 4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8	57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12	07
Budapest—Nagyvárad felé	este 10	81
P.-Ladány—Nagyv. felé minden kedd	d. e. 11	12
Csak P.-Ladányig	este 8	10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel 5	08
Szatmár—Máramarossziget felé	d. u. 8	56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	este 6	41
Csak Szatmárig (teher v. szem.-száll. v.)	este 7	56
Szatmár—Máramarossziget felé	éjjel 2	50
Szatmár—Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u. 12	07
Csak Szatmárig	reggel 5	10
Miskolc—Kassa felé	reggel 8	18
Miskolc—Kassa felé	este 6	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u. 4	11
Csak Nyiregyházig	d. u. 2	10
	m. áll. vasutól reggel 5	85
	vásártérről reggel 5	44
	m. áll. vasutól d. e. 8	09
	vásártérről	8 16
	m. áll. vasutól	11 07
Hajduböszörmény—	vásártérről	11 16
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. vasutól d. u. 12	11
	vásártérről	12 21
	m. áll. vasutól	4 25
	vásártérről	4 36
	m. áll. vasutól	6 46
	vásártérről	6 58
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel 4	36
Füzes-Abony felé vásártérről	4	56
Óhat-Kócs—Polgár felé m. áll. vasutól	d. u. 4	49
Óhat-Kócs—Polgár felé vásártérről	4	28
Derecske—Nagy-Léta felé	reggel 9	36
Derecske—Nagy-Léta felé	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1	50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este 6	40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel 5	45
A délután 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este 9	85

Budapestről Debreczenbe indul:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel 7	26
A délután 3 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	9	—
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u. 2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este 7	06
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	9	15
P.-Ladányig gyorsvonat átállítással	d. u. 12	05

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (gyorsvonat)	d. u. 8	29
Budapest—Nagyvárad felől	este 6	26
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel 2	24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 2	15
Csak P.-Ladánytól	reggel 7	45
Csak P.-Ladánytól motor menet	5	08
Kolozsvár—Nagyvárad felől	7	26
Csak Szatmárról (gyorsvonat)	8	46
Csak Szatmár felől	d. e. 11	87
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u. 8	55
Csak Máramarossziget felől	este 10	11
Máramarossziget—Szatmár felől	6	40
Csak Szatmár felől	reggel 7	30
Kassa—Miskolc felől	d. e. 1	31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este 7	50
Kassa—Miskolc felől	d. u. 8	48
Csak Nyiregyháza felől	reggel 7	88
	vásártérről reggel 7	82
	m. áll. vasutól	7 40
	vásártérről d. e. 11	13
	m. áll. vasutól	11 23
	vásártérről d. u. 1	45
B.-Sz.-Mihály—	m. áll. vasutól	1 52
H.-Böszörmény felől	vásártérről	8 27
	m. áll. vasutól	8 34
	vásártérről este 6	05
	m. áll. vasutól	6 13
	vásártérről	9 50
	m. áll. vasutól	9 57
Füzes-Abony felől vásártérről	d. u. 8	34
Füzes-Abony felől m. áll. vasutól	5	35
Óhat-Kócs—Polgár felé vásártérről	reggel 7	44
Óhat-Kócs—Polgár felől m. áll. vasutól	reggel 7	44
Derecske—Nagy-Léta felől	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u. 8	18

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 6 fillér.

Leveleiben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A Debreczeni Első Temetkezési Egylet minden elhalt tag után azonnal fizet készpénzben 70 koronát. A tagok létszámának emelkedésével a temetkezési segély is emelkedik. (Minden 100 tag után 14 koronával.) A tagok az egyes halálesetek alkalmával 20 fillért fizetnek. (Beiratáskor egyszer s mindenkorra 2 kor. 40 fillért.) Egyéb terhek nincs. Tagok felvétetnek naponkint az egylet irodájában Vigkedvü Mihály-utca 60. sz. és Cséki András egyleti pénzbeszedőnél, új Mór-cz-telep 47. sz.

Ügynökök szép keresetre tehetnek szert egyleti tagok szerzésével. — Jelentkezhetni a Debreczeni Első Temetkezési Egylet igazgatóságánál, Vigkedvü Mihály-utca 60. sz. a.

A MIKEPÉRCSI útfélen, a Kerekes Géza új osztású földjén 2 szoba, konyha kamara 600 □-öl földdel kiadó.

Kerestetik!

egy nagy, vagy
két kisebb szoba

egyleti helyiségnek,

≡ olcsó házbérért. ≡

Értekezhetni

a városi nyomdában.

== A ==
Lovass és Ladányi-féle
divatáru üzletet megvettük.

Az összes tömegárukat Piac-
utca 7., Vecsey-házban

rendkívüli olcsó áron
eladatnak.

DONOGÁN ÉS SOMOSY

allandó főüzlete,

≡ Kistemplom-bazár. ≡

A dr. Borsos-féle Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor
1 tégely Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.
gyógyszertárban
DEBRECZEN,
Főtér 31. szám.

Hirlapelárusítók felvétetnek

a „Debreczen” elárusítására
városi nyomdában,
városház, keresztépület.

Timároknak, Szappanosoknak

igen alkalmas

nagy tölgyfakadak

kaphatók, de

igen jó állapotban,

olcsón eladóak

Berger Henrik czégnél.

Széchenyi-utca 21. szám.

Eladó

40 darab jól kitelelt, har-
madfüre menő magyar faj

tinó.

Czim: **Nadányi Gyula**

földbirtokos,

Nadányi-tanya.

U. p. Berettyó-Ujfalu

Divatos napernyők!!

Jó mosó széles delinek 30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batisziók,

Női ruhavásznak, Zefirek

olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai

czégnél

Debreczen, Rózsá-tér.

Északnémetországi

takarmanyrépa magvak,

francia luczerna, veresvirágu lóhere
és Mauthner-féle konyhakerti és vi-
rágmagvak megérkeztek s a legju-
tányosabban árusítatnak.

MÁYER JENŐ

fűszer és csomoge üzletében.

Debreczen, Piac- és Széchenyi-
utca sarok.

Uj! Megnyílt!! Uj!

a Kossuth-utcai Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Mint hogy kizárólag rőfös árut rendezünk
be, a raktáron levő összes cipő, kalap, női
és férfi fehérneműek, miederek, kesztyű,
nyakkendő, harisnya, női és fiú ruhák,
esernyők stb. fél árban árusítjuk el.

Uj!

Székely Jenő és Társa utódai

≡ Kossuth-utca 15. sz., Gyógyszertárral szemben. ≡

Uj!